

DIREKTIIVID

NÕUKOGU DIREKTIIV 2008/120/EÜ,

18. detsember 2008,

milles sätestatakse sigade kaitse miinimumnõuded

(kodifitseeritud versioon)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 37,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust, ⁽¹⁾

ning arvestades järgmist:

- (6) Konkurentsitingimusi moonutada võivad erinevused takistavad sigade ja seasaaduste ühisturu korralduse tõrgeteta toimimist.
- (7) On vajadus kehtestada ühised miinimumnõuded tarbesigade või nuumsigade kaitseks, et tagada tootmise ratsionaalne areng.
- (8) Sead peavad elama keskkonnas, mis vastab nende vajadusele liikuda ja ümbrust uurida. Sigade heaolu ohustab tõsine ruumipuudus.
- (9) Kui sigu peetakse rühmades, tuleb nende kaitseks ja heaolu parandamiseks võtta asjakohased korraldusmeetmed.
- (10) Kui emised saavad vabalt liikuda ja nende ümbrus on mitmekesine, soovivad nad sotsiaalset läbikäimist teiste sigadega. Seepärast tuleks keelata emiste pidev pidamine individuaalsulgudes.
- (11) Sabade lõikamine, hammaste lõikamine ja lihvimine põhjustavad sigadele tõenäoliselt kohest valu ning tihti ka pikemat aega püsivat valu. Kastreerimine põhjustab tõenäoliselt pikemat aega püsivat valu, mis on kudede rebestamise korral tugevam. Seega kahjustab selline tegevus sigade heaolu, eriti kui seda viib läbi asjatundmatu ja kogenematu isik. Sellest tulenevalt tuleks sätestada eeskirjad paremate töömeetodite tagamiseks.
- (12) Tuleks säilitada tasakaal mitmesuguste arvessevõetavate aspektide, nagu loomade heaolu ja tervise, majanduslike ja sotsiaalsete kaalutluste ning keskkonnamõju vahel.
- (13) Ametkondadel, tootjatel, tarbijatel ja teistel on vaja saada informatsiooni valdkonna arengust. Seetõttu peaks komisjon Euroopa Toiduohutusameti arvamuse alusel aktiivselt jätkama sigade heaolu seisukohalt prima(te) seakasvatussüsteemi(de) teaduslike uuringuid. Komisjoni tuleks kehtestada vaheperiood käesoleva ülesande edukaks täitmiseks.
- (1) Nõukogu 19. novembri 1991. aasta direktiivi 91/630/EMÜ (milles sätestatakse sigade kaitse miinimumnõuded) ⁽²⁾ on korduvalt ⁽³⁾ oluliselt muudetud. Selguse ja otstarbekuse huvides tuleks kõnealune direktiiv kodifitseerida.
- (2) Enamus liikmesriike on ratifitseerinud põllumajandusloomade kaitse Euroopa konventsiooni. Ühendus on samuti nimetatud konventsiooni heaks kiitnud nõukogu otsusega 78/923/EMÜ. ⁽⁴⁾
- (3) Nõukogu 20. juuli 1998. aasta direktiiviga 98/58/EÜ (põllumajandusloomade kaitse kohta) ⁽⁵⁾ kehtestatakse kõikide põllumajandusloomade suhtes kohaldatavad ühenduse sätted seoses lautade konstruktsiooninõuetega, soojustamis-, kütmis- ja ventilatsioonitingimustega ning seadmete ja loomade kontrolliga. Seepärast on üksikasjalikumate eeskirjade kehtestamisel vaja kõnealuseid küsimusi käsitleda käesolevas direktiivis.
- (4) Sead kuuluvad elusloomadena asutamislepingu I lisas esitatud toodete loetelusse.
- (5) Sigade pidamine on põllumajanduse lahutamatu osa. See on osa põllumajandusega tegeleva elanikkonna jaoks tuluallikaks.

⁽¹⁾ ELT C 146 E, 12.6.2008, lk 78.⁽²⁾ EÜT L 340, 11.12.1991, lk 33.⁽³⁾ Vt II lisa A osa.⁽⁴⁾ EÜT L 323, 17.11.1978, lk 12.⁽⁵⁾ EÜT L 221, 8.8.1998, lk 23.

- (14) Käesoleva direktiivi rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusele 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused. ⁽¹⁾
- (15) Käesolev direktiiv ei mõjuta liikmesriikide kohustusi, mis on seotud II lisa B osas esitatud direktiivide ülevõtmise tähtpäevadega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Käesoleva direktiiviga kehtestatakse tarbe- ja nuumsigade kaitse miinimumnõuded.

Artikkel 2

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

1. „siga” – mistahes vanuses siga, keda peetakse aretuse või nuumamise eesmärgil;
2. „kult” – suguküps isane siga, keda peetakse aretamise eesmärgil;
3. „nooremis” – suguküps emane siga enne poegimist;
4. „emis” – emane juba poeginud siga;
5. „poegiv emis” – emane siga sünnituseelsest perioodist kuni põrsaste võõrutusperioodini;
6. „mitteimetav tiine emis” – emis alates põrsaste võõrutusperioodist kuni sünnituseelse perioodini;
7. „põrsas” – siga alates sünnist kuni võõrutusperioodini;
8. „võõrdepõrsas” – siga võõrutusperioodist kuni kümnenädalaseks saamiseni;
9. „tarbesiga” – kümne nädala vanune siga kuni tapmise või paaritamiseni;
10. „pädev asutus” – nõukogu 26. juuni 1990. aasta direktiivi 90/425/EMÜ (milles käsitletakse ühendusesiseses kaubanduses teatavate elusloomade ja toodete suhtes seoses siseturu väljakujundamisega kohaldatavaid veterinaar- ja zootehnilisi kontrolle) ⁽²⁾ artikli 2 lõikes 6 määratletud pädev asutus.

Artikkel 3

1. Liikmesriigid tagavad, et kõik põllumajandusettevõtted vastavad järgmistele nõuetele:

- a) iga rühmas peetava võõrdepõrsa või tarbesea, välja arvatud paaritatud nooremise kasutatav vaba põrandapind peab olema vähemalt:

Kehamass (kilogrammides)	m ²
Mitte rohkem kui 10	0,15
Rohkem kui 10, aga mitte rohkem kui 20	0,20
Rohkem kui 20, aga mitte rohkem kui 30	0,30
Rohkem kui 30, aga mitte rohkem kui 50	0,40
Rohkem kui 50, aga mitte rohkem kui 85	0,55
Rohkem kui 85, aga mitte rohkem kui 110	0,65
Rohkem kui 110	1,00

- b) nooremiste ja/või emiste rühmas pidamise korral peab igal paaritatud nooremisel olema kasutada vähemalt 1,64 m² ja igal emisel vähemalt 2,25 m² vaba põrandapinda; kui kõnealuseid loomi peetakse vähem kui kuueliikmelistes rühmades, tuleb vaba põrandapinda suurendada 10 %; kui kõnealuseid loomi peetakse vähemalt 40-liikmelistes rühmades, võib vaba põrandapinda vähendada 10 %.

2. Liikmesriigid tagavad, et põrandapinnad vastavad järgmistele nõuetele:

- a) paaritatud nooremiste ja tiinete emiste puhul: osa löike 1 punktis b nõutud põrandapinnast, mille suurus on vähemalt 0,95 m² nooremise kohta ja vähemalt 1,3 m² emise kohta, peab olema sile ja jägast materjalist ning kuni 15 % sellest peab olema ette nähtud äraavooluavade jaoks;
- b) kui rühmas peetavate sigade puhul kasutatakse restiga betoonist põrandat
- i) peab avade suurim laius olema:
- 11 mm põrsaste puhul;
 - 14 mm võõrdepõrsaste puhul;
 - 18 mm tarbesigade puhul;
 - 20 mm paaritatud nooremiste ja emiste puhul;

⁽¹⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

⁽²⁾ EÜT L 224, 18.8.1990, lk 29.

ii) peab resti avade minimaalne laius olema:

- 50 mm põrsaste ja võõrdepõrsaste puhul ja
- 80 mm tarbesigade, paaritatud nooremiste ja emiste puhul.

3. Liikmesriigid tagavad, et selliste rajatiste ehitamine või rajatiste ümberehitamine sellisteks, kus emiseid ja nooremiseid lõastatakse, on keelatud. Alates 1. jaanuarist 2006 keelatakse emiste ja nooremiste lõastamine.

4. Liikmesriigid tagavad, et emiseid ja nooremiseid peetakse rühmades ajavahemiku jooksul, mis algab nelja nädala möödumisel paaritamisest ja kestab kuni ühe nädalani enne oodatavat poegimist. Rühmasulu külgede pikkus peab olema üle 2,8 m. Kui rühma kuulub alla 6 sea, peab rühmasulu külgede pikkus olema üle 2,4 m.

Erandina esimese lõigu sätetest võib alla 10 emisega põllumajandusettevõttes kasvatatavaid emiseid ja nooremiseid selles lõikes nimetatud ajavahemiku jooksul pidada individuaalsetes sulgudes tingimusel, et nad saavad end vabalt ümber pöörata.

5. Liikmesriigid tagavad, ilma et see piiraks I lisa sätetatud nõudeid, et emistel ja nooremistel on pidevalt juurdepääs tuhnimismaterjalile, mis vastab vähemalt kõnealuse lisa asjakohastele nõuetele.

6. Liikmesriigid tagavad, et rühmades peetavaid emiseid ja nooremiseid söödetakse süsteemiga, mille puhul on tagatud, et iga siga saaks piisaval hulgal sööta, ka võistlejate kohaloleku korral.

7. Liikmesriigid tagavad, et kõikidele mitteimetavatele tiinetele emistele ja nooremistele antakse nälja kustutamiseks ja närimisvajaduse rahuldamiseks piisav kogus mahukat või kiudainerikast sööta ning energiasööta.

8. Liikmesriigid tagavad, et rühmas peetavaid sigu, kes on eriti agressiivsed, keda teised sead on rünnanud või kes on haiged või vigastatud, võib ajutiselt pidada individuaalsulgudes. Sel juhul peab kasutatav individuaalsulg võimaldama loomal end hõlpsalt ümber pöörata, kui see ei ole vastuolus veterinaarsti konkreetse soovitusega.

9. Lõike 1 punktiga b, lõigetega 2, 4 ja 5 ette nähtud sätteid ning lõike 8 viimast lauset kohaldatakse kõikide uute või ümberehitatud või pärast 1. jaanuari 2003 esimest korda kasutusele võetud seakasvatusevõtete suhtes. Alates 1. jaanuarist 2013 kohaldatakse neid sätteid kõikide seakasvatusevõtete suhtes.

Lõike 4 esimese lõiguga ette nähtud sätteid ei kohaldata seakasvatusevõtete suhtes, kus on vähem kui kümme emist.

Artikkel 4

Liikmesriigid peavad tagama, et seapidamisnõuded vastavad I lisaga ette nähtud üldsätetele.

Artikkel 5

I lisa sätteid võib muuta vastavalt artikli 11 lõikes 2 osutatud korrale teaduse arengu arvessevõtmiseks.

Artikkel 6

Liikmesriigid tagavad, et

- a) mis tahes isik, kes võtab tööle või kaasab töösse isikuid, kes peavad sigade eest hoolitsema, tagab, et loomade eest hoolitsev isik on saanud juhendid ja suunised I lisa ja artikli 3 asjakohaste sätete kohta;
- b) asjakohased koolituskursused on kättesaadavad; sellised koolituskursused peavad keskenduma eelkõige heaoluküsimustele.

Artikkel 7

1. Soovitavalt enne 1. jaanuari 2005 ning igal juhul hiljemalt 1. juuliks 2005 esitab komisjon nõukogule aruande, mis on koostatud Euroopa Toiduohutusameti arvamuse põhjal. Aruande koostamisel võetakse arvesse sotsiaal-majanduslikke ja sanitaarseid tagajärgi, mõju keskkonnale ning erinevaid ilmastikutingimusi. Samuti võetakse arvesse seakasvatuse ja lihatöötlemise meetodite ja süsteemide arengut, mis võib tõenäoliselt vähendada kirurgilise kastreerimise kasutamise vajadust. Aruandele lisatakse vajaduse korral võõrdepõrsaste ja tarbesigade heaolu suhtes kohaldatavad asjakohased õigusloomealased ettepanekud erinevate ruumivõimaluste ja põrandatüüpide mõju kohta.

2. Hiljemalt 1. jaanuaril 2008 esitab komisjon nõukogule aruande, mis on koostatud Euroopa Toiduohutusameti arvamuse põhjal.

Aruanne hõlmab eelkõige järgmist teavet:

- a) loomkoormuse, sealhulgas rühma suuruse ja loomade rühmitamise meetodite mõju sigade heaolule ja tervisele erinevates põllumajandustootmise süsteemides;
- b) sulu konstruktsiooni ja erinevate põrandatüüpide mõju sigade heaolule, sealhulgas tervisele, võttes arvesse erinevaid ilmastikutingimusi;

- c) sabade hammustamisega seotud ohutegurid ja soovitud sabade lõikamise vajaduse vähendamiseks;
- d) tiinete emiste rühmas pidamise süsteemi täiustamine, võttes arvesse nii eri süsteemide patoloogilisi, zooloogilisi, füsioloogilisi ja etoloogilisi aspekte ning nende mõju tervisele ja keskkonnale kui ka erinevaid ilmastikutingimusi;
- e) ruuminõuete, sealhulgas üksikult peetavate täiskasvanud tõukultide puhul paaritamisala kindlaksmääramine;
- f) tiinete emiste ning imetavate emiste lahtiselt pidamise süsteemi täiustamine, mis vastab emiste vajadustele ilma põrsaste elu ohtu seadmata;
- g) tarbijate käitumine ja hoiakud sealihaga suhtes vastavalt loomade heaolu parandamise tasemele;
- h) erinevate seakasvatussüsteemide sotsiaal-majanduslikud põhjused ning nende mõju ühenduse majanduspartneritele.

Vajaduse korral lisatakse aruandele asjakohased õigusloomealased ettepanekud.

Artikkel 8

- Liikmesriigid peavad tagama, et pädeva asutuse vastutusel viiakse läbi käesoleva direktiivi sätete täitmise kontrollid.

Nimetatud kontrollid, mida võidakse viia läbi teistel eesmärkidel teostatavate kontrollide käigus, hõlmavad iga aasta statistiliselt esindusliku valimi igas liikmesriigis kasutatavatest erinevatest põllumajandustootmise süsteemidest.

- Komisjon kinnitab vastavalt artikli 11 lõikes 2 osutatud menetlusele eeskirjad, mida tuleb järgida käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud kontrollide läbiviimisel.

- Iga kahe aasta tagant aprilli viimaseks tööpäevaks ja esimest korda 30. aprilliks 1996 peavad liikmesriigid teatama komisjonile kahe viimase aasta jooksul vastavalt käesolevale artiklile läbiviidud kontrollide tulemustest, sealhulgas läbiviidud kontrollide arvu nende territooriumil olevate majandite arvu suhtes.

Artikkel 9

Kolmandatest riikidest ühendusse imporditavate loomadega peab olema kaasas asjaomase riigi pädeva asutuse poolt väljastatud sertifikaat, mis kinnitab, et neid on koheldud vähemalt samaväärselt käesolevas direktiivis ühendusest pärit loomade kohta sätestatuga.

Artikkel 10

Komisjoni veterinaarekspertid võivad koostöös pädevate asutustega teha kohapealseid kontrollid, kui see on vajalik käesoleva direktiivi ühtseks kohaldamiseks. Nimetatud kontrollid läbiviivad isikud peavad täitma spetsiaalseid isikliku hügieeni meetmeid haiguste edasikandumise riski välistamiseks.

Liikmesriik, mille territooriumil kontrolli läbi viiakse, annab ekspertidele nende töös kogu vajaliku abi. Komisjon teatab kontrolli tulemustest asjaomase liikmesriigi pädevale asutusele.

Asjaomase liikmesriigi pädev asutus võtab tarvitusele kõik vajalikud meetmed kontrolli tulemuste arvessevõtmiseks.

Suhetes kolmandate riikidega kohaldatakse nõukogu 15. juuli 1991. aasta direktiivi 91/496/EMÜ (millega nähakse ette ühenduse kolmandatest riikidest saabuvate loomade veterinaarkontrolli korraldamise põhimõtted) ⁽¹⁾ III peatüki sätteid.

Käesoleva artikli kohaldamise üldeeskirjad võetakse vastu artikli 11 lõikes 2 osutatud korras.

Artikkel 11

- Komisjoni abistab Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määruse (EÜ) nr 178/2002 (millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused) ⁽²⁾ artikli 58 kohaselt moodustatud alaline toiduahela ja loomatervishoiu komitee, edaspidi „komitee”.

- Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7.

Tähtajaks otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõike 6 tähenduses kehtestatakse kolm kuud.

⁽¹⁾ EÜT L 268, 24.9.1991, lk 56.

⁽²⁾ EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1.

Artikkel 12

Liikmesriigid võivad vastavalt asutamislepingu üldnõuetele siiski säilitada või kohaldada sigade kaitseks rangemaid sätteid, kui on ette nähtud käesoleva direktiiviga. Liikmesriigid peavad teatama komisjonile kõigist taolistest meetmetest.

Artikkel 13

Direktiiv 91/630/EMÜ, mida on muudetud II lisa A osas loetletud õigusaktidega, tunnistatakse kehtetuks; see ei mõjuta liikmesriikide kohustusi, mis on seotud II lisa B osas esitatud direktiivide ülevõtmise tähtpäevadega.

Viiteid kehtetuks tunnistatud direktiivile käsitatakse viidetena käesolevale direktiivile kooskõlas III lisa esitatud vastavustabeliga.

Artikkel 14

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 15

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 18. detsember 2008

Nõukogu nimel

eesistuja

M. BARNIER

I LISA

I PEATÜKK

ÜLDNÕUDED

Lisaks direktiivi 98/58/EÜ lisa vastavatele sätetele kohaldatakse järgmisi nõudeid:

1. Hoone osas, kus peetakse sigu, välditakse pidevat müra, mis ületab 85 detsibelli. Püsivat või ootamatut müra tuleb vältida.
2. Sigade pidamise puhul peab valgustuse intensiivsus olema vähemalt 40 luksi vähemalt kaheksa tunni pikkuse ajavahemiku jooksul päevas.
3. Sigade pidamise ruumide konstruktsioon peab loomadel võimaldama:
 - pääseda füüsiliselt ja termiliselt mugavale lamamispinnaile, mis peab olema asjakohase äravooluga ja puhas ning võimaldama lamada kõikidel loomadel samal ajal;
 - puhata ja takistuseta üles tõusta;
 - näha teisi sigu; viimasel nädalal enne oodatavat poegimist ja poegimise ajal võib emised ja nooremised liigikaaslaste vaateväljast eemal hoida.
4. Olenemata artikli 3 lõikest 5, peab sigadel olema juurdepääs piisavale kogusele uurimist ja tuhnimist võimaldavale materjalile, näiteks õlgedele, heinale, puidule, saepurule, seenekompostile, turbale või nende materjalide segudele, mis ei ohusta loomade tervist.
5. Põrandad peavad olema siledad, aga mitte libedad, et vältida sigadel vigastusi, ning kujundatud nii, et need ei põhjustaks sigadele vigastusi või kannatusi. Põrandad peavad sobima sigade suuruse ja kaaluga; allapanu puudumise korral peab põrandapind olema jäik, tasane ja kindel.
6. Kõiki sigu tuleb sööta vähemalt kord päevas. Kui sigu söödetakse rühmades ning neid ei saa sööta soovi kohaselt või individuaalse automaatse söötmissüsteemiga, peab iga siga söödale juurde pääsema teiste sigadega samal ajal.
7. Kõikidel üle kahe nädala vanustel sigadel peab olema püsiv juurdepääs piisavale kogusele värsketele veele.
8. Kõik sekkumisenähtavad protseduurid, mis viiakse läbi muul kui terapeutilisel või diagnostilisel eesmärgil või sigade identifitseerimiseks vastavalt asjakohastele õigusaktidele ning mis põhjustavad tunduvalt kehaosa kahjustamist või kaotamist või luustruktuuri muutusi, keelatakse, välja arvatud järgmistel juhtudel:
 - põrsaste silmahammaste ühtlane tasandamine lihvimise või lõikamise teel, mis toimub hiljemalt põrsaste seitsmendal elupäeval ning mille tulemusena jääb lõikepind terveks ja siledaks; kultide kihvu võib vajaduse korral muude loomade vigastamise vältimiseks või ohutuse tagamiseks tasandada;
 - sabaosa lõikamine;
 - kultide kastreerimine kudesid rebimata;
 - ninarõnga paigaldamine siseriiklike õigusaktide kohaselt, kui loomi peetakse väliskeskkonnas.

Sabasid ei lõigata ega silmahambaid ei tasandata regulaarselt, vaid üksnes siis, kui on tõendeid, et emiste nisadele või teiste sigade kõrvadele või sabadele on tekkinud vigastusi. Enne kõnealuste protseduuride läbiviimist võetakse muid meetmeid sabade hammustamise ja muude voomade vältimiseks, võttes arvesse keskkonda ja loomkoormust. Sel põhjusel tuleb muuta ebaadekvaatseid keskkonnatingimusi või korraldussüsteeme.

Kõiki ülal kirjeldatud protseduure viib läbi üksnes veterinaararst või artikli 6 kohaselt väljaõpetatud isik, kellel on kogemusi kasutatavate tehniliste võtete sooritamisel asjakohaste vahenditega ja hügieenilistes tingimustes. Üle seitsmepäevaste põrsaste kastreerimisel või saba lõikamisel viib operatsiooni läbi üksnes veterinaararst, kasutades tuimastusvahendit või täiendavat pika toimega valutustamist.

II PEATÜKK

ERISÄTTED ERI KATEGOORIADE SIGADELE

A. Kuldid

Kuldisulud peavad olema paigutatud ja konstrueeritud nii, et kuldil oleks võimalik end ümber pöörata ning kuulda, haista ja näha teisi sigu. Täiskasvanud kult peab saama kasutada vähemalt 6 m² suurust vaba põrandapinda.

Kui sulgusid kasutatakse ka loomulikuks seemendamiseks, peab täiskasvanud kuldi kasutatava vaba põrandapinna suurus olema vähemalt 10 m².

B. Emised ja nooremised

1. Võetakse meetmed agressiooni vähendamiseks rühmades.
2. Tiinetel emistel ja nooremistel tuleb vajaduse korral teha sise- ja välisparasiitide tõrjet. Kui tiined emised ja nooremised paigutatakse poegimissulgudesse, tuleb nad täielikult puhastada.
3. Nädal enne oodatavat poegimist tuleb emistele ja nooremistele anda piisavas koguses sobivat pesamaterjali, kui see on lügasüsteemi puhul ette võttes tehniliselt teostatav.
4. Emise või nooremise taga peab olema vaba pinda, et lihtsustada loomulikku või kaasaaitamisega poegimist.
5. Poegimissulgudes, kus emiseid peetakse vabalt, peavad olema teatavad abivahendid põrsaste kaitseks, näiteks kaitsepiirded.

C. Põrsad

1. Osa põrandapinnast, mis võimaldab loomadel samal ajal koos puhata, peab olema kõvast materjalist või kaetud matiga või õlgedest või muust sobivast materjalist allapanuga.
2. Poegimissulu kasutamisel peab põrsastel olema piisavalt ruumi, et takistuseta imeda.
3. Põrsaid ei võõrutata emisest vähem kui 28 päeva vanuses, välja arvatud juhul, kui võõrutamata jätmise mõjub emise või põrsa tervisele kahjulikult.

Põrsaid võib siiski võõrutada kuni seitse päeva varem, kui nad viiakse spetsiaalsetesse ruumidesse, mis on enne uue rühma tulekut tühjaks tehtud ning põhjalikult puhastatud ja desinfitseeritud ning mis on haiguste edasikandmise vähendamiseks eraldatud ruumidest, kus peetakse emiseid.

D. Võõrdepõrsad ja tarbesead

1. Kui sigu peetakse rühmades, tuleb võtta meetmeid, et vältida normaalse käitumise piire ületavat võitlemist.
2. Sigu tuleks pidada püsivates rühmades võimalikult väheste muutustega. Kui üksikutele tundmatuid sigu tuleb koos elama panna, peab seda tegema võimalikult noores eas, soovitatavalt enne võõrutamist või kuni ühe nädala möödumiseni pärast võõrutamist. Kui sead pannakse koos elama, tagatakse neile asjakohased võimalused põgenemiseks ja teiste sigade eest varjumiseks.
3. Kui täheldatakse tõsise võitluse märke, uuritakse viivitama selle põhjuseid ning võetakse asjakohased meetmed, näiteks võib sigadele uurimiseks anda suure hulga õlgi või võimaluse korral muud materjali. Ohustatud loomi või konkreetselt agressiivseid loomi peetakse rühmast eraldi.
4. Rahustite kasutamine searühmade kombineerimise hõlbustamiseks piirdub erandlike asjaoludega ning seda võib teha üksnes pärast veterinaarstiga konsulteerimist.

II LISA

A OSA

Kehtetuks tunnistatud direktiiv koos muudatustega

(vastavalt artiklile 13)

Nõukogu direktiiv 91/630/EMÜ
(EÜT L 340, 11.12.1991, lk 33)

Nõukogu direktiiv 2001/88/EÜ
(EÜT L 316, 1.12.2001, lk 1)

Komisjoni direktiiv 2001/93/EÜ
(EÜT L 316, 1.12.2001, lk 36)

Nõukogu määrus (EÜ) nr 806/2003
(ELT L 122, 16.5.2003, lk 1)

ainult III lisa punkt 26

B OSA

Siseriiklikku õigusesse ülevõtmise tähtpäevad

(vastavalt artiklile 13)

Direktiiv	Ülevõtmise tähtpäev
91/630/EMÜ	1. jaanuar 1994
2001/88/EÜ	1. jaanuar 2003
2001/93/EÜ	1. jaanuar 2003

III LISA

VASTAVUSTABEL

Direktiiv 91/630/EMÜ	Käesolev direktiiv
Artiklid 1 ja 2	Artiklid 1 ja 2
Artikli 3 sissejuhatav osa	—
Artikli 3 punkt 1	Artikli 3 lõige 1
Artikli 3 punkt 2	Artikli 3 lõige 2
Artikli 3 punkt 3	Artikli 3 lõige 3
Artikli 3 punkti 4 alapunkt a	Artikli 3 lõike 4 esimene lõik
Artikli 3 punkti 4 alapunkt b	Artikli 3 lõike 4 teine lõik
Artikli 3 punkt 5	Artikli 3 lõige 5
Artikli 3 punkt 6	Artikli 3 lõige 6
Artikli 3 punkt 7	Artikli 3 lõige 7
Artikli 3 punkt 8	Artikli 3 lõige 8
Artikli 3 punkt 9	Artikli 3 lõige 9
Artikli 4 lõike 1 esimene lõik	Artikkel 4
Artikli 4 lõike 1 teine lõik	—
Artikli 4 lõige 2	—
Artikkel 5	Artikkel 5
Artikli 5a sissejuhatav osa	Artikli 6 sissejuhatav osa
Artikli 5a punkt 1	Artikli 6 punkt a
Artikli 5a punkt 2	Artikli 6 punkt b
Artikkel 6	Artikkel 7
Artikkel 7	Artikkel 8
Artikkel 8	Artikkel 9
Artikkel 9	Artikkel 10
Artikkel 10	Artikkel 11
Artikli 11 lõige 1	—
Artikli 11 lõige 2	Artikkel 12
—	Artikkel 13
—	Artikkel 14
Artikkel 12	Artikkel 15
Lisa	I lisa
—	II lisa
—	III lisa